

АСОЦІАЦІЯ ПЕДІАТРІВ УКРАЇНИ

04050, Україна, м. Київ, вул. П. Майбороди, 8
Тел.(044) 483-80-67, Факс (044) 483-80-26
E-mail: lapshynbox@ukr.net
Рр UA753226690000026000300638692
в ГУ по м. Києву та Київській області
АТ «Ощадбанк», МФО 322669

ASSOCIATION OF PAEDIATRICIANS OF UKRAINE

04050, Ukraine, Kyiv, P. Mayborody str., 8
Tel. (044) 483-80-67, Fax: (044) 483-80-26,
E-mail: lapshynbox@ukr.net

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Рішення Координаційної Ради
Асоціації педіатрів України»
Протокол 17.01.2022 № 1

Уведено в дію
Наказ Асоціації педіатрів України
17.01.2022 № 1

ПОЛОЖЕННЯ

про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини

1. Загальні положення

1.1. Положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини визначає основні засади здійснення безперервного професійного розвитку медичних працівників, до яких належать: лікарі, стоматологи, медичні спеціалісти з освітою в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», що організовуються і проводяться Асоціацією педіатрів України» (далі – АПУ).

1.2. Метою проведення безперервного професійного розвитку лікаря є всебічний розвиток та підготовка медичного фахівця, розвиток його професійної майстерності, формування цінностей, необхідних для успішної самореалізації компетентностей, практичних навичок, підвищення освітнього рівня задля професійного росту, забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту».

1.4. Заходи безперервного професійного розвитку (далі – заходи БПР) - науково-практичні комунікації у сфері охорони здоров'я, у тому числі технології дистанційного спілкування, що дозволяють здійснювати оприлюднення наукових результатів та забезпечувати їх впровадження в практичну діяльність в сфері охорони здоров'я України. Заходи безперервного професійного розвитку проводяться за кошти фізичних та юридичних осіб.

1.5. АПУ проводить безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти, що здійснюється під час проходження навчання на заходах, внесених в електронну систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, зокрема, таких як:

1) майстер-клас – представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня та обміну передовим досвідом учасників, розширення їх світогляду та залучення до новітніх галузей знань;

2) симуляційний тренінг чи тренінг з опанування практичними навичками – набуття кожним учасником заходу певної клінічної та/або практичної навички та/або компетенції (вміння застосовувати в індивідуальній лікарській практиці процедуру, маніпуляцію, техніку тощо) в умовах штучно створеного, наближеного до реальності, професійного середовища, задля забезпечення максимальної безпеки пацієнтів і працівників сфери охорони здоров'я.

3) тренінг – опанування учасниками нових професійних знань та навичок як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками у групі до 20 осіб, тривалістю 1 день і більше;

4) семінар – набуття учасниками нових знань як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками з можливістю обговорити отриману інформацію під час навчання у малих групах. Зміст навчання присвячений висвітленню актуальних питань на теоретичному рівні і не зачіпає питань формування навичок;

5) фахова (тематична) школа – навчання з актуальних питань відповідної спеціальності, що поєднує у собі заняття у великих групах для опанування теоретичної частини під час проведення лекцій та заняття у малих групах (не більше 10 - 12 учасників на одного викладача) для проведення семінарів/практичних занять тривалістю 1 день і більше;

6) наукова та/або науково-практична конференція (у тому числі конгрес, з'їзд, симпозіум) – форма організації наукової діяльності у вигляді зборів/наради медичних та наукових фахівців щонайменше регіонального рівня з метою представлення результатів дослідницької роботи, аналізу існуючих медичних практик, узагальнення й поширення кращого досвіду, створення теоретичних і методичних передумов для його впровадження.

1.6. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти також може здійснюватися за дистанційною формою навчання з використанням електронних навчальних ресурсів.

1.7. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття інформальної освіти, передбачає самоорганізоване здобуття працівниками сфери охорони здоров'я професійних компетентностей під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю. Підтвердженням безперервного професійного розвитку шляхом здобуття інформальної освіти може бути публікація наукової статті, випадку із клінічної практики або огляду в журналі з імпаکت-фактором та інша діяльність, а також використання навчально-методичних матеріалів, підготовлених АПУ.

1.8. Заходи безперервного професійного розвитку проводяться АПУ відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14.07.2021 № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників», наказів МОЗ України: від 25.03.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 р. за № 293/33264 (із змінами), від 19.01.2021 № 74 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 15.03.2021 за № 319/35941, від 01.07.2021 № 1316 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 жовтня 2002 року № 385», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 серпня 2021 р. за № 1061/36683, та інших нормативних документів, що регламентують безперервний професійний розвиток фахівців галузі знань «Охорона здоров'я».

1.9. Правила оцінки заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини, методологія оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я, а також основні положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку та недопущення залучення і використання коштів фізичних (юридичних)

осіб для реклами лікарських засобів, медичних виробів або медичних послуг є відкритими та доступними для ознайомлення на сайті АПУ.

2. Вимоги та відповідальність при проведенні заходів безперервного професійного розвитку

2.1 АПУ несе повну відповідальність за підготовку змісту освітнього заходу на принципах дотримання принципів доказової медицини та доброчесності.

2.2 АПУ вимагає, щоб усі клінічні рекомендації, які надаються в ході освітньої діяльності, базувалися на здобутках сучасної науки, наукових доказах та клінічному обґрунтуванні, а також надавали справедливе та збалансоване уявлення про діагностичні та терапевтичні підходи.

2.3 АПУ рекомендує викладачам (науково-викладацькому складу спікерам), які відповідають за підготовку змісту своїх доповідей (презентацій), використовувати таблицю рівнів доказів, розроблену Оксфордським центром з доказової медицини (<http://www.cebm.net/oxford-centre-evidence-based-medicine-levels-evidence-march2009/>), щоб визначити/оцінити рівень використаних доказів і переконатися, що представлена інформація базується на найвищому можливому рівні доказовості. АПУ рекомендує викладачам надавати цитування та рівень доказовості публікацій та дослідницької інформації у своїх презентаціях.

2.4 Щоб гарантувати, що викладацький склад ознайомлений з порядком/принципами підготовки змісту, АПУ проводить наради з фахівцями, викладачами перед освітнім заходом або групою заходів у вигляді персональної присутності, відео конференцій, тощо, до початку освітньої діяльності. Під час цих зустрічей/нарад АПУ надає фахівцям, викладачам чіткі інструкції відносно того, що від них очікується при підготовці та під час презентації освітніх матеріалів, заснованих на науково-обґрунтованих доказах, відповідають неупередженому та збалансованому погляду на терапевтичні варіанти та клінічні рекомендації.

2.5 Усі клінічні рекомендації та інформація про наукові дослідження, що використовуються в освітній діяльності, переглядаються відповідними особами, які задіяні в процесі планування, підготовки та реалізації освітнього заходу.

2.6 Цей процес передбачає також участь експертів-рецензентів. Якщо в процесі оцінки матеріалів освітньої діяльності відповідні особи не можуть зробити висновок щодо відповідності та обґрунтованості освітніх матеріалів, запрошуються експерти-рецензенти. Це допомагає також перевіряти презентації/освітні матеріали, щоб переконатися, що в них відсутні жодні наміри чи ненавмисна комерційна упередженість, що ця освітня діяльність не пропагує ненаукові підходи до діагностики чи терапії, не пропагує рекомендацій, лікування чи способів здійснення медичної допомоги, які, як визначено, мають ризики або небезпеку, або дія переважає переваги або, як відомо, малоефективні при лікуванні хворих.

3. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини

3.1. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення визначається комісією з питань академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини (Комісія), яка створюється Координаційно Радою АПУ.

3.2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, Цивільним Кодексом України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом АПУ.

3.3. До складу Комісії входять члени Координаційної Ради, науково-педагогічні працівники, які мають стаж роботи в закладах вищої освіти понад 10 років та спеціалісти БПР АПУ. Діяльність членів комісії не має бути пов'язаною із виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів та медичних виробів та не перебувають у господарських, цивільних, трудових відносинах із особами, які провадять таку діяльність.

3.4. Члени комісії здійснюють діяльність, основними напрямками якої при проведенні заходів БПР є:

- контроль за актуальністю, повнотою та відповідністю матеріалу темі навчання;
- дотримання вимог щодо заборони рекламування торгових назв лікарських засобів та медичних виробів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку;

- забезпечення здійснення контролю за дотриманням засад доказової медицини під час освітнього процесу;
 - здійснення відкритої, прозорої діяльності, основаної на принципах академічної доброчесності.
- 3.5. Під час підготовки БПР членами науково-організаційного комітету, доповідачами та іншими учасниками БПР, які безпосередньо працюють з навчальними матеріалами БПР і можуть впливати на його зміст, складається декларація конфлікту інтересів, де фіксується наявність чи відсутність у них конфлікту. До проведення БПР залучаються особи, які не мають конфлікту інтересів.
- 3.6. Інформаційні матеріали лекцій, доповідей, публікацій доповідачів БПР подаються не пізніше ніж за місяць на перевірку до Комісії на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини.
- 3.7. Комісією у співпраці з науково-організаційним комітетом БПР в ході планування та підготовки проводиться моніторинг відповідності навчальних матеріалів заявленій меті навчання, вимогам академічної доброчесності; вивчається зміст навчальних матеріалів та його відповідність темі заходу, чи переставлений матеріал є науково обґрунтованим із зазначенням у відповідних випадках рівня доказовості та наведенням належних посилань.
- 3.8. Будь-який учасник освітньо-наукового процесу, якому стали відомі обґрунтовані факти порушення академічної доброчесності чи наміри про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, комісією не розглядаються. Голова Комісії відповідає за дотримання конфіденційності інформації щодо персональних даних особи-заявника.
- 3.9. На засідання Комісії, на якому розглядаються факти порушення академічної доброчесності, обов'язково запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності..
- 3.10. З метою попередження недотримання принципів етичної поведінки та порушень академічної доброчесності Комісією вживаються наступні профілактичні заходи, а саме обов'язкове інформування учасників освітнього процесу про необхідність дотримання принципів та норм академічної чесності, професійної етики, ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із нормами цього Положення; розповсюдження методичних просвітницьких матеріалів; проведення для учасників освітнього процесу циклу тренінгів з основ академічної підготовки інформаційних матеріалів (презентацій лекцій, доповідей, майстер-класів), етики та доброчесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій.
- 3.11. Науково-організаційний комітет заходу БПР безпосередню проводять перевірку на плагіат навчально-методичних матеріалів, лекцій, методичних рекомендацій та посилань на науково-методичні та літературні джерела.
- 3.12. При виявленні та встановленні фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини комісія приймає відповідні рішення щодо таких порушень. Незначні порушення виправляються і освітні матеріали надаються в ході реалізації освітнього заходу. Порушення, які не відповідають принципам академічної доброчесності та доказової медицини, і не можуть бути виправленими відсторонюються від участі в освітньому заході.
- 3.11. Висновки про перевірку матеріалів комісією передаються науково-організаційному комітету заходу БПР.

4. Прийняття рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини і притягнення учасників освітніх заходів безперервного професійного розвитку до академічної відповідальності

- 4.1. Після проведення БПР протягом 5 робочих днів Комісією проводиться перевірка матеріалів заходу БПР з метою виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини.
- 4.2. За результатами перевірки проводиться засідання комісії, яке оформлюється відповідним протоколом, де вказуються факти порушення академічної доброчесності.
- 4.3. За результатами проведених засідання Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення академічної доброчесності. Зазначені висновки носять

рекомендаційний характер, подаються голові науково-організаційного комітету для подальшого вирішення щодо вибору відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

4.4. Науково-педагогічні працівники, що порушили академічну доброчесність або не дотримувались принципів доказової медицини під час освітніх заходів безперервного професійного розвитку притягуються до академічної відповідальності.

5. Оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини і притягнення до академічної відповідальності учасників освітніх заходів з безперервного професійного розвитку

5.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права: ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження; особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності; оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності або до суду.

5.2. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників, що приймали участь у БПР, полягає у відмові подальшої співпраці у БПР, що організовує АПУ. Нарахування освітніх балів за лекцію, доповідь, в якій було порушено академічну доброчесність або не дотримувались принципи доказової медицини, не проводиться.

6. Прикінцеві положення

6.1. Цей порядок затверджується на засіданні Координаційної Ради Асоціації Педіатрів України і вводиться в дію наказом Президента АПУ.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження нової редакції Положення.

6.3. Після затвердження Положення у новій редакції попереднє положення втрачає юридичну силу.

Президент Асоціації педіатрів України
академік НАМН України

Ю.Г. Антипкін